

Výroční zpráva Archivu Masarykovy univerzity za rok 2014

Sídlo archivu: Brno, Žerotínovo nám. 3/5 (doručovací adresa 601 77 Brno, Žerotínovo nám. 9),
telefony 54949 6600 (ředitel), 54949 1183 (badatelna), 54949 6171, 54949 3042,
54949 4768, 54949 5469; Brno, Komenského nám. 2 (výstavní síň)

Zřizovatel archivu: Masarykova univerzita

I. Personální podmínky archivu

Ředitel archivu: PhDr. Jiří Pulec

V Archivu Masarykovy univerzity bylo k 31. 12. 2014 zaměstnáno 5 odborných pracovníků (včetně ředitele) na plný úvazek. V průběhu února 2014 odešla na mateřskou dovolenou Mgr. Jaroslava Kacetlová, PhDr. a k 1. 3. 2014 do archivu nastoupil na místo archiváře Mgr. Luděk Navrátil. Od 1. 12. 2014 je Mgr. Kacetlová opět v archivu zaměstnána na krátký úvazek (6 hodin týdně) na dohodu o činnosti. Z pracovníků, kteří v současné době v archivu pracují na plný úvazek, mají tři vysokoškolské vzdělání v oboru archivnictví, resp. PVH, a dva středoškolské s doplňujícím archivním kurzem. Jako nezbytné se jeví doplnění personálního stavu archivu o knihovníka s vysokoškolským vzděláním – archiv pečuje o rozsáhlé, převážně nezpracované knižní fondy – archivní knihovna, knihovna historika Josefa Macůrka, povinné výtisky, kvalifikační práce – o celkovém rozsahu 432 b. m. (příloha č. 1).

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví

V roce 2014 proběhlo na pracovištích MU celkem 29 skartačních řízení. V jejich rámci bylo posouzeno více než 150 b. m. dokumentace s proslou skartační lhůtou a do archivu převzato zhruba 103 b. m. archiválií. Téměř 13 b. m. archiválií bylo do archivu převzato mimo skartační řízení (jedná se výhradně o nové osobní fondy, popřípadě o dodatky ke stávajícím). V současnosti je v Archivu MU uloženo celkem 226 fondů a sbírek o celkovém rozsahu 2 134 b. m. (příloha č. 2).

III. Výběr, zpracování a využívání archiválií

V roce 2014 pokračovalo předávání dokumentace České konference rektorů, jediného původce s celostátní působností, o jehož fond Archiv MU pečuje, do archivu. Vypovídací hodnota této dokumentace je však, vzhledem ke způsobu vedení administrativy v kanceláři, poměrně malá. Rozsah úřední dokumentace univerzity, která byla v roce 2014 přejímána ve skartačním řízení, výrazně ovlivnily kvalifikační práce z Pedagogické fakulty (nečitelný názor Odboru archivní správy MV ČR na hodnotu těchto prací výrazně komplikuje pozici archivů při jednání o uchování těchto prací, což ve zvýšené míře platí pro současnou dobu, kdy se tyto práce odevzdávají, primárně nebo i výhradně, v elektronické formě). Úspěšný byl Archiv MU v roce 2014 při získávání archiválií mimo skartační řízení. Do archivu byly převzaty rozsáhlé osobní fondy Ivana Dorovského a Vladimíra Spousty, i cenný osobní fond pediatra Otakara Teyschla. Výrazně byly doplněny další osobní fondy – Jindřicha Šebánka, Vladimíra Vašků, Dušana Jeřábka, a zejména Arne Nováka (viz přílohy 3 - 5). V červnu 2014 byl při stavebních pracích na

Právnické fakultě objeven základní kámen budovy, z něhož bylo následně vyjmuto kovové pouzdro, obsahující především dvě pergamenové listiny – tzv. Listinu do základního kamene MU, podepsanou prezidentem republiky Tomášem Garrigue Masarykem, náměstkem předsedy vlády Msgre. Janem Šrámkem, rektorem MU Jaroslavem Kallabem a děkany všech čtyř tehdejších univerzitních fakult a zpečetěnou přivěšenou pečetí univerzity, a tzv. Listinu o základních kamenech MU, podepsanou představiteli moravských a slezských obcí, které své kameny do základů budovy věnovaly. Součástí nálezů byly i dobové mince a ukázky tisku se zprávami o kladení základního kamene. Veškerá dokumentace, k níž bylo přidáno ještě mosazné pečetidlo použité při zpečetění listiny do základního kamene (toto pečetidlo bylo v roce 1945 nalezeno ve věcech gestapa na Právnické fakultě a od té doby je uloženo v univerzitním archivu), byla neprodleně předána do Moravského zemského archivu k odbornému ošetření, a od konce roku 2014 je uložena v archivní sbírce historických jednotlivin H III. Po delším úsilí se archivu v průběhu roku 2014 podařilo získat do úschovy i původní Pamětní knihu univerzity, která byla vedena v nepřetržité řadě od 22. 6. 1924 (první návštěva T. G. Masaryka na MU) až do roku 2014, kdy byla nahrazena novou.

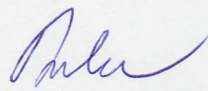
Zpřístupňovací práce v archivu byly v roce 2014 poměrně rozsáhlé - roztříděny a zpracovány byly prakticky všechny dodatky k neuzavřeným úředním fondům o celkovém rozsahu takřka 23 b. m. Inventáři bylo uzavřeno pořádání osobních fondů Jaromíra Sedláčka, Dušana Jeřábka, Lubomíra Doležela, Arne Nováka a Miloslava Polstera (příloha č. 6). Přesto není stav zpřístupnění osobních fondů příliš uspokojivý. Archivně nezpracovány či neúměrně dlouho rozpracovány zůstávají nezdědka právě nejrozsáhlejší a nejcennější pozůstalostní fondy – například Otakara Borůvky, Vladislava Kruty, Lubomíra Nového, či Jana Janáka a Richarda Pražáka.

Rok 2014 byl pro MU rokem jubilejním. K této příležitosti připravil Archiv MU ve spolupráci s redakcí MUNI.cz sérii příspěvků věnovaných historickým budovám MU. Články s touto tematikou vycházely ve zmíněném časopisu po celý minulý rok. Řadou exponátů archiv také přispěl k jubilejní výstavě k výročí univerzity, kterou pořádalo Mendelovo muzeum MU. Ve spolupráci s touto institucí také Archiv MU připravil k výročí 17. listopadu rozsáhlou výstavu plakátů z listopadových dnů roku 1989. Dokumentací z osobního fondu Olega Suse Archiv MU přispěl k výstavě Host do domu – Sen o svobodě, která až do 14. 6. 2015 probíhá v Památníku písemnictví na Moravě v Rajhradě. Z fondů a sbírek archivu byl v roce 2014 publikován text „Z deníku padlého letce. Trpké vzpomínky na 17. listopad 1939 (Praha, Nakladatelství Karolinum 2014, s. 151-172). Jeho autorem je bývalý student Právnické fakulty MU Rudolf Mašek, který zahynul jako letec RAF 17. 1. 1942).

V časopisu Prostor Zlín byla publikována edice vzájemné korespondence anglisty Františka Chudoby a Jakuba Demla z fondu B 95 František Chudoba.

Badatelnu archivu v loňském roce navštívilo celkem 74 badatelů, z toho bylo 6 cizinců. Počet badatelských návštěv dosáhl čísla 197. Oproti předchozím letům vzrostl počet zpracovávaných odborných rešerší.

Zpracoval: PhDr. Jiří Pulec
V Brně dne 18. 2. 2015

PhDr. Jiří Pulec
ředitel Archivu Masarykovy univerzity

I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU

Tab. č. 1

Druh pracovní činnosti	Systematizovaný stav	Skutečný stav
1. Řízení (ředitel, vedoucí oddělení, auditor)	1	1
2. Ekonomika, administrativa (ekonomové, účetní, hospodářky, sekretářky, písařky, podatelny apod.)		
3. Správa budov, autoprovoz (správci budov, topiči, údržbáři, uklízečky, ostraha, řidiči)		
4. Informatika		
5. Konzervace a restaurování, preventivní péče o archiválie		
6. Reprografie		
7. Badatelské služby		
8. Vydavatelská a propagační činnost (redaktoři, grafici, tiskaři)		
9. Předarchivní péče, kontrolní činnost		
10. Archivní evidence a metodika		
11. Péče o archiválie, zpracování archiválií, správa archivních souborů	4	4
12. Zahraniční styky		

06.02.2015

Záznamy evidence listů NAD archivu: 620000030 Archiv Masarykovy univerzity v Brně

Celkový počet záznamů:		222		
Metráž (vše bm):	Nezpracovaná	262,89	12,77	%
	Zpracovaná	1795,21	87,22	%
	Z toho inventarizovaná	892,35	43,35	% (z celkem bm)
			49,70	% (ze zpracované)
	Celková metráž	2058,10		
Chybí inventarizovat		1165,75	56,64	% (z celkem bm)
		902,86	50,29	% (ze zpracované)
Průměrné metráže na záznam:	Nezpracovaná	1,18		
	Zpracovaná	8,08		
	Z toho inventarizovaná	4,01		
	Celková metráž	9,27		
Uzavřené/neuzavřené:		154	69,36	%
		46	20,72	%
Členění podle evidenčního statusu				
Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci		221	99,54	%
Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci		0	0,00	%
Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy		1	0,45	%
Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované		0	0,00	%
Archivní soubory archivem pouze evidované		0	0,00	%
Neurčeno		0	0,00	%
Členění podle přístupnosti				
Přístupný		177	79,72	%
Částečně přístupný		19	8,55	%
Nepřístupný		26	11,71	%
Neurčeno		0	0,00	%
Celkem evidenčních jednotek (ks):	Nezpracováno	1974	2,57	%
	Zpracováno	74764	97,42	%
	Z toho inventarizováno	25248	32,90	% (z celkem ks)
			33,77	% (ze zpracovaných)
Celkový počet hlavních evidenčních jednotek		76738		
Digitální velikost v MB:	Nezpracováno	0,00	0,00	%
	Zpracováno	75076,06	100,00	%
	Z toho inventarizováno	17,20	0,02	% (z celkem MB)
			0,02	% (ze zpracovaných)
Velikost hlavních evidenčních jednotek v MB		75076,06		
Metráž z evidenčních jednotek (bm):	Nezpracováno	262,89	12,77	%
	Zpracováno	1795,21	87,22	%
	Z toho inventarizováno	892,35	43,35	% (z celkem bm)
	Celková metráž hlavních ev. jednotek v bm	2058,10		
Celkem poškozených evidenčních jednotek (ks):		1184	1,54	% (z celkem ks)

III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ

Tab. č. 1
Protokoly o výběru archiválií

a) ve skartačním řízení

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
Fakulta sportovních studií	1	7	6,2	89	
Filozofická fakulta	4	8,5	6	71	
Přírodovědecká fakulta	1	5	0	0	
Pedagogická fakulta	2	98	7	7,1	
Lékařská fakulta	3	8,4	8	95	
Ekonomicko-správní fakulta	3	8,5	6,5	76,4	
Rektorát	1	0,4	0	0	
Česká konference rektorů	13	1,0	0,3	30	
Správa kolejí a menz	1	15,5	15,5	100	

Příloha č. 4

b) mimo skartačního řízení

Původce nebo vlastník	Počet protokolů v členění podle § 11 odst. 1	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřaz. dokumentů v bm v případě písm. b	Množství vyřaz. dokumentů v % v příp. písm. b	Počet správních řízení podle § 12 odst. 4
Ivan Dorovský	1	8,28	0	0	
Jindřich Šebánek	1	0,12	0	0	
Otakar Teyschl	1	0,52	0	0	
Vladimír Vašků	1	1,2	0	0	
Dušan Jeřábek	1	0,5	0	0	
Arne Novák	1	0,5	0	0	
Vladimír Spousta	1	1,52	0	0	

Komentář: Nákupy archiválií a prostředky pro tento účel.

Tab. č. 2

**Počet zkontrolovaných protokolů podle § 52 písm. i)
a podle § 79 odst. 2 písm. f)**

Název archivu	Počet protokolů podle § 52 písm. i)	Počet protokolů podle § 79 odst. 2 písm. f)
Archiv Masarykovy univerzity	29	7

Tab. č. 3
Zpracování archiválií

Název archivního souboru	Zpracováno bm za rok	Inventarizováno bm za rok		Zkatalog. evidenčních jednotek	Počet katalog. záznamů	Zrejstřikováno evidenčních jednotek
		definitivně	průběžně			
Rektorát	9,56					
Lékařská fakulta	0,24					
Právnická fakulta	4,92					
Přírodovědecká fakulta	6,96					
Jaromír Sedláček	0,96	0,96				
Dušan Jeřábek	0,23	0,23				
Lubomír Doležel	2,4	2,4				
Arne Novák	0,54	0,54				
Miroslav Polster	0,48	0,48				
Sbírka hist. dokumentace	0,6					
Sbírka diplomů	0,5					
Česká konference rektorů	2,0					
Fakulta sportovních studií	0,96					
Celkem	30,35	4,61				

Tab. č. 4
Využívání archiválií

Počet badatelů celkem	Z toho cizinců	Počet badatelských návštěv	Počet správních řízení podle § 38 odst. 2	Počet zapůjčených evidenčních jednotek	Počet vypůjčených evidenčních jednotek	Počet rešerší pro úřední potřebu	Počet rešerší pro soukromé účely
74	6	197		33		191	38

Komentář: Společné a další odborné aktivity archivů: výstavy, účast na konferencích, přednášky, pedagogická činnost pracovníků archivů, zahraniční styky.